

Kelėi wis, Karaliaucziuje
kas Utarninką išbūdams,
kaštoj, ant bile tokio Pusto
apšeliūtas, su Pustpinis-
geis ant Bertainio Metū
5 Sgr.

Kelėi wis

Apšakimū Štatimai i Ke-
leiwi kaštoj po 2 Sgr. už
kožną, smulkeis Raštais
išdrukawotą Gile. Oro-
mataš reik hen atrašyti:
Border-Rossgarten
№ 5.

Karaliaucziaus Broliams Pietuwiniškams Žinės parnešgas.

Bro. 53.

Karaliaucziuje, 31. Dežemberi.

1872.

**Nedėlbienėje po naujojo Meto bey Įšmintingųjų
Szwentėje.**

Ewang. Matt. 2, 1—23. Grom. 1. Petr. 4, 12—19,
arba 1. Petr. 3, 20—22. bey Jėz. 60, 1—6.

Ar mes i naujiji Metą istodami weljiamės?
Persiskaityk Ps. 23.

„Pons Dievs mano Ganytojis!“ Taip Kara-
lius Domydas giest tarp Bargū budams, kurie jį iš
jaunū Dienū iki Smertiės apšpitę laike. Sawo Jau-
nyštėj Kaimenes sawo Tėwo Pusczyose ganydams
jis su Lauko Žwierimis imtis turėjo, o potam Kara-
liumi pamostytas ir i Karaliaus Saulo Namus par-
ėjęs jis persėkinėtas tik wis wos ne wos sawo Gy-
wasti iš Smertiės Priegaddis išgelbėti galėjo, ogi ir
ant karališkojės Krafės jis Pakajaus ne gawo, bet jis
butu Maište, kuri jo paties Sunus Abjalomas prieš
jį pakėle, beweil sawo Smerti radęs. Ale tarp šitū
bey tukstant kitū Priegadū, kuriūse jis per wisą sawo
Amžį wargo, jis tacziau buvo pilnas Pakajaus ir
Nusitikėjimo. Nėsa jis žinojos stowis po drucziausiu
Apgynimu paties Pono Diewo, o „kas po Apgynimu
Auffcziausiojo sėd ir po Pawesiu Wisgalinciojo
laikosi, tas jako Ponui Diewui: Mano Nusitikėjimas
ir mano Pilis, mans Diewe, kuriūm nusitikiu.“
Ps. 91, 1. 2.

Lyg taipojau stow ir su mumis. Mes i naujiji Metą
istodami ne žinome, ką jis mums parneš, ar Gywasti ar
Smerti; ar Karą ar Pakaju, ar Palaimą ar Nepalaimą,
ar gerū Dienū arba ar Tuzlōs bey Ašarū. Tik tiek
mums žinoma, kad Swietas ir naujame Mete pilnas
Bargū pašlifs, kurie mus iš wisū Pusū apnikti tyko.
Zuk tie ir ney paties Diewo wiengimusto Sunaus,
jam jau tik wos i Swietą istojus ne paciedyjo, kaip
mes iš musū šendieniškōs Ewangelyjōs patirti gau-
nam, kad Kudifelini Jėzui wos užgimus Smertis jo
Gywastiēs tykojo. Ale dangiškas Tėwas burwo jo
Ganytojis ir Sergėtojis. Dyrwna Žwaigždė ant Dan-
gaus tekėdama turėjo bagotėjus Įšmintingūsius iš

Mytū Zemės i Betleemės Miesteli pas naujey gim-
šii Swieto Įšganytoji atwesti. Senowēs Kalbos pa-
šakoj, kad tai trys Karaliei burw, kurie naujey gim-
šiam Žydū Karaliui Garbę padaryti atkeliawę. Tie
pagal Wiešpaties Walę jam ant tolimōs Kelionēs Aukso
Kodyslo ir Myro padowanoti, bet Angelas Pono Diewo
Jozepą Sapnyje ant Įšbegimo i Egiptū Zemę para-
ginti turėjo. Taip Auffcziausyšis žino Sawūsius ir
dar šendien wisofiu Budu iš Bėdū, beje iš paties
Smertiēs išgelbėti.

I šitą Apgynimą ir mes pasidūkim i nauji Metą
istodami. Triwienojo Diewo Malonybė, kuri mus iki-
šiol lydėjusi, te lyd mus ir toliaus. Malone musū
Pono Jėzaus Kristaus te atleidžia mums dar wis toliaus
musū Griekus ir jo Kraujas te cypstyja mus ne pa-
liantiny nū wisōs Neczytybės. Meile Diewo Tėwo,
kuri mus sutwėrusi ir iki šiol išlaikiusi, walgydinusi,
šildziusi, rėdžiusi, saugojusi, kawojusi, ta mus išlaiko
apglobusi ir ateisencziame Gziēse, o Draugyste šwen-
tosēs Dwasēs, kuri mus atgimdziusi iš Wandens ir iš
Dwasēs ir kuri musyje prowyja Įšganymo Darbą
tik imandydama wis iš wien, ta te prowyja musyi
wis iš Naujo širdingą Prisiwertimą, gynyą Tikėjimą
ir Lufesi bey Pakaju, o iš Swieto atstojant ir amži-
ngji Dangaus Įšganyimą. Amen.

Kalendroms

naujam Metui nusipirkti jau dabar auffcziausis Laiks yra.
Kaimynai bey Pasizystantieje susiteje klausinėja kiti
kita: „Ar jau turi šwiežas Kalendras? Kokias reiktu
pirkti naujam Metui?“ Ir aš tapiau taip klausas,
o todel aš Broliams Pietuwiniškams per šitas Žodeliū
Giles gerą Rodą dūti norėcziau. Kalendrū, be kuriū juk
jau ir Pietuwoj retay koks Butas randas, yra dwe-
jopū: wienose nū Pradžids iki Galo krikščioniška
Dwase ponawoja, kitose Dwase Metikėjimo bey Įš-
dykumo; nūbažnōs Dumōs esasis Žmogus, kursai War-
dan Wiešpaties i naujaji Metą istoti nor, perkas anas,
o Swietwaikis šias. Šiūjū Skaitlus bais didelis;

wiſiſe Kampuſe Kriſtjdynai toſiū Kalendrū, nepadorioms Sztukoms bey Apjoku papildytū, drukawojami bey par-
dūdami yra. Szungrybju Waiſingumu czieſos Kruwoſ
tū bjaurūju Kalendrū kaſ mielę Metę lyg iſ Zemeſ
paſofa. O kadangi ir Pirkiejū gana randas, kuriems
nepadorios Sztukos bey Maryſeſ pamiegſta, todel
toſios Kalendros per tikrą Zenklę triudnojo muſū Gzieſo
tur laifomos buti. — Pirm feletę Dienū aſ iſ
Nežiniū toſiū papiktinancziū Kalendrū wienas i ſawo
Rankas gawau; tą aſ, Akis ant wieno Laiſko užmetęſ,
toſe manyi bey ſkaityti gawau, toktai aſ Tam, mielſ
ſkaitytojau, bijaus papajaſoti, o todel tiſt tiek te
ſafau, kad czionay ir miręti ſiſ muſū Iſgany-
tojis i bjauru Paſtukawojimą itrauktas tape. Aſ
pamiſlyjau: Ak kad bent Niekſ toſias piktas Knygas
ne nuſpirktu! Pirkejas tomis Giedōs nuſperk ir, jey
ne pats jau Apjūktuju budams, Apjūktuji ſawo Na-
muſe, bene dailey ant Lentynikęſ paſidęſeſ, laiko. O
hiedniejie Rudikiei, kiek tie Papiktinimo per ſkaitymą
toſiū iſkadingū Knygeliū gauti tur, kurioſe ſwencziau-
niejie Daiktai po Kojū paminami yra! — Toſ piktosios
Kalendros rods wiſos wokiſkay raſytos yra, ale ka-
dangi jau ir Pietuwiniukū Tulaiſis wokiſkas Kalendras
nuſperk, todel aſ kiekwieng perſanti Broſi ant alyſo
Paſidabojimo paraginti noręcziau. Tujū Wiens, prie
kurio aſ ne per ſeney wokiſkas, Maryſczjū pilnas Ka-
lendras macziau, ant mano Iſpėjimo atſake: „Aſ ne
žinojau, kaſ toſe papajaſota yra; jos buwo wieng
Treczoką pigęſnes už fitas, o Knygininkſ man prika-
bėjo, taſeſ imti. Iſkada tū Piningu!“ O jengū ir
Tam taip butu ejus, mielſ ſkaitytojau, tay neſigailęſ
del tū keliū Grafiū, imk iſ Paſtalikęſ arba nū Len-
tynikęſ iſwadziojanczias, papiktinanczias Kalendras ir
meſt jaſ be Malonęſ i Ugni, heip Tu turęſi per wiſę
Metę del jujū giedętiſ. — „Ale kofias tada reit
pirkti?“ Taip tu klaufi. Ant to taip atſiliepju: „Aſ
pažyſtu puikęſ naudingais Papajaſojimais pripildytas
lietuwikſkas Kalendras, Metui 1873 iſdrukawotas,
tujū pirmjauſyſis Žodis man jau labay patinka, nęſa
ant pat Wirſaus Užraſo ſtow taſ Žodis: „Ewan-
gēliſkos.“ Iſ to Tu jau ſupraſi, kofia Dwafę toſe
ponawoja, taſ Tu draſey ir be Perſklaidymo gali nuſ-
pirkti. Jū Pradžia yra nauja Gieſmele, kurioj lau-
tianti Duſia ſawo Iſganytojaus goroja, potam Tu
Wiſlab raſi, kaſ tiſt prie gerū Kalendrū priklaufo,
o ir dar ſwarbę Pridęſtę, butent Burteleſ kožnai
Dienai. Paſajojanczjoj Dalyje ſtow wiens Nuſida-
wimas apie anę minętinaję Wyrę pagal Diemo Szirdi,
Jonę Friderikę Oberlynę, antraſis apie nekuri
wieng Klumą, Tobioſu Kyzlingi, tretyſis apie
amžinaję Žydę, ketwirtaſis apie 10 taji Meiji
Meto 1871, penktaſis apie nekuri Ubag-Waiki.

Toliaus Tu raſi Pamokinimą apie naujūſius
Maczius, Saikus ir Swarczius, dar toliaus
Apmaſtymą penktojo Priſakymo, bey tam pri-
tinkanti puiku Nuſdawimą, Pryprowę prieſ Kojuli, o
galiaujey Franczimę apie Mielęſiedingyſtę Anſtaltę
Gropiſkiuſe. O tai Wiſlab Tu nuſpirkſi už wieng
Puſaukſinę ir tomi dar pagelbi biednaſeſ Sira-
teleſ Gropiſkiū Anſtalto walgidyti bey apredyti, nęſa
ant tujū Iſlaiſymo bey Paſalwōs Priefuleſ Pons
Kunigs Schrōder taſ Kalendras yra lietuwikſkay
iſleideſ. Prie jo toſ yra gaunamos; taſ Tu gali ir
ſawo Szeimynai bey Rudikiams ant Paſiſkaitymo i
Rankas dūti, toſ wertos yra dar, ir ateijentiems Me-
tamſ pacziedyjamos bey pakawojamos buti. †

Apraſymas ſwentosęſ Zemeſ Kanaan.

(Pradžia Num. 52.)

7) Jordans bey Smertieſ Jureſ. Lyba-
nono baltiejie, amžinu Sniegu apdengtiejie Kalnynū
Wirſugalei toli Galilij dar yra matomi. Saulai už-
tefant, nuſileidziant arba Wafaro Gaſrui be ſpindint,
anos Wirſunęſ lyg apaukſintos Akims paſirodo, Diendōs
Paiſe Saulęſ Szwietimas bey Sniegas baltą Żoro-
jimę iſtaijo. Straipſneis nuſileidzia ſitie Kalnynai i
Wafarus linkuy wiſ žemny ir nutenka iki Juriū
Krantu. O ſis pagal widuržemines Jureſ gulyſis
ilgaſis bey ſauraiſis Ręžys yra buwnſioji Pęncyjonū
Žeme, kurioj pagirtiejie bagotiejie Mieſtai Tyrus bey
Sydonas, o ir anſ del Glioſtiaus minętinaiſ Mieſtas
Sarepta arba Carpats gulejo. Po Waldzia pa-
girtujo jū Karaliaus Yramo (Hiram) be ſtowint, tai
eſti tame Gzieſe, kaip Žydū Žemę Karalus Salamonas
walde, Pęncyjonai toli ir placzies ant Wandeniū didę
Kupczyſtę ware, jū Sziepjai ir Ciropę aplankydami
parbęgo i Szpanijōs bey Engelanto Žeme, o labjauſey
del Kupczyſtęſ ju Gintarais ir i muſū Pruſije: Iſ
to matoma, kad tie geltoniejie i kietę Akmeni pawir-
tuſtiejie Sakai jau taip ſeney pirm Kriſtaus Užginimo
brangus ſkarbai muſū Pruſjū Prowincōs yra buwe. —
Szale Lybanono gul antra Giſe Kalnynū, Antilybanon
wadinama. Jōs wyriaufoji Galwa yra Kalnas Er-
mon (Hermon), o Dauboj ſale toſo praſideda iſ mažū
Striuklikiū bey Tekmikiū Jordano Upe. Po feleta
Mylū Bęgimo ir jau ſauney didęſniu paſtojęſ nuteka
Jordans i mažasęſ Mareles Męrom. Wafarōs Paiſe
žitū Mariū Palenke iſdžiuwuſi ir i waiſingę Dirwę
pawirtuſi yra. Ale Jordans wiſ žemny linkuy i
Pietus greitu Bęgiu nuſitraukdams iſbęga i czyſtaji
ſkaidruji Wandeni Mariū Genezaret. Auſti Kalnai
aſſianczia ſeſ Mares, kurios Żuwimis aſſingay ap-

dovanotas yra, ale del labay czystojo Wandens tift Naktimis ant jų tiera žvejojama. — Atsimint Petro bey jo Drangū! — Pro Kalnū Skarpas persiveržiasis Wejas Kartais šes Mares didey staigiey sujubina ir pavojingas Bangas ant jų padaro. Juf žinai, kaip Syki ejo Wiešpaties Mokytiems, jam ant jų Laiwelio užmigus be esant. Prie tū Mariū ypaczey ant jų Wakaro Pusės gulejo minėtinieje Miestai Kaper-naum, Korazyn, Betaida, o ir Marijūs Madlynos Gintuwė, Miestas Magdala. Tame Kampe, prie tū Mariū, mūsų Išganytojis Gziese sawo žemiško Waikščiojimo ypaczey tankiey matomas bey randamas buwo. — Po Išbegimo iš Mariū Genėzaret iki Smerties Juriū, i kures Jordans iteka, šita pagirtoji Upe dar kolia penkiolika Myliū ilga yra. Su Syla bey didzia Crowe ir dabar dar jōs Wandenei ypaczey Twano Gziese pakalnuy bėga. Mūsų Aprašytojis, o ir kiti aną Kampą bey Jordano Pakraščiaus aplankusieje Wyrai pasakoja, kad ten prr mielą Metą Daugybė nūbazuū Keleiwjū, iš wisū Swieto Kampū parėjusių, matoma esanti. Ne menks esās Skaitlus Tūjū, kurie pagirtūse šitūse Wandenuje besimaudydami, toliam powisam wiršutinam Atlikime Atgawinimo sawo Dušioms jėško. Kitis tū Swetimūjū taip nusiwarginęs bey nubiedniejės esās, kad jis i Jordano Crowe ibridēs nebe-istengia jau daugiaus jōs smarkiam Traulinui priešistengti, ogi toliu Budu Tulasis tū Silpnūjū Jordano Upėj sawo Galą randās. Bet Kitam, Wargū šio Swieto Agrisustam, Jordano Wando, kuriame Jonas krittyjo, kuriame Išganytojis krittdinos, Išėjimą iš šio Swieto pasaldinās.

Smerties Jurios labay staczies, du Tuffstancziū iki trejū Tuffstancziū Piedū aukštais ūlineis Kalnais lyg twerte itwertos yra. Prieš mitlantiskases arba widuržemines Jures mikrofant, gul Smerties Jures dwyliską Szimtū Kurpjū žemjaus už anas. Jos niera taip didžios, kaip kofios fitos Jures ir todel tą Warda n'ūžpelnydamos turėtu geriaus Marėmis wadinamos buti. Ale anš Wardas jau labay yra sens ir bene todel joms pridėtas kadangi jų Wando Jures Wandenui Surume prilgsta. Dešimt Myliū ilgās, o dwi Myli platus yra šis ant amžino Paminklo diemiskajo Keršto gulysis tykasis Wando, kurio wiršutini Uygumā niekomet ney joks Wejuks ney jokia Bangike ne sujubina. Gywastiēs niekur niera matyti, ney Wandeniye, ney aplinkuy. Jey kolia Juwele ju Jordano Crowe i ši Smerties Wandeni nuwaryta tamp ir ne paspeja umay atgal gryžti, tay ji beweiš besipardyda bey mirdama ant Wandens Wiršaus gul. Kadangi aukštri Kalnai ši Wandeni apšaucia ir ney joks Wėjo Putimas prie jo prieiti ne gal, todel spirginās Karštis šitoj Dauboj ponawoja. Neį joki Pauščio, per

Wandeniūs Straidanczio, neį jofio Straigio, neįgi Onuso arba šeiš kofio gywo Daikto eze niera matyti. Pakraščieis ne randi neį jofio Medžio, neį Jolės Szapelio auganczio. Wisur abelnay tift Smertis bey Kapū Tykumas! — Professoris Sztraufas iš Berlyno, kurfai tas aprašytasēs Wietas apfelawēs ir apie jawo Kelonę czielas Knygas prirašēs yra, pasakoja, kad jis jėškodams, hau ne kofs norint Zelmo, prie Smerties Juriū augas, czion randamas butu, galiausey mažus Krumelius ant wiendōs Wietōs užjēs, kurie puiliūs raudonus Obolukus nešē. Wandyti norėdams, ar tie ne rasi walgomi ir stanus Waisus butu, jam tie Obolukai lyg kofie judeginti Kewalai Rankoj i smulkiūs Miltus sutrupjē. Widuje jie powisam tūsti buwē. Kitofio Zelmenio jis niekur ne radēs. — Jūdi izire Akmeniū Szurmai bey plikos Ūlū Sienos lyg kofie Festungōs Murai apšaucia šē baugstingay tykaję Wietą. Stufiei žemēs Sakū, kurie iš šiltū Wersmjū, šale Smerties Juriū esancziujū, i Szwiešą weržias, sustingusieis Stufieis ant Wandens Wiršaus plaukia. — Bet šis Wando yra siuriausis kone tarp wisū Wandeniū ant žemēs; tarp šimta Daliū Wandens randas dwidešimt ir penkios Dalys Druffōs. Todel tas Wando ir ypatishtay sunkus ir taip labay felias yra. Jey kas jame mandytis norėtu, ne priwalo bijotis nussejēs, norint ir plaukti ne mokėdams, taip labay Wando jame Gulintyi ant Wiršiaus neša. D ant gilejūjū Wietū Plaukancziamjam wos galima panerti, kadangi Wando ji wis iš Naujo i Wiršū kela. Ogi Kuns umay Druffōs Pluta aptrauktas tamp. Smiltis bey Dulkios aplink ši Wandeni wisur su Druffa yra sumaišytos. — Matant, kaip Jordans, per ilgus mielus Metus sawo Wandeniūs, o kartais ir didžiei Twanai i šitą Smerties Daubą wersdams, taję tacziau tift taip ne pripildo, kad ji patwysta arba per Krantus eina, tay Kelewis žmogus beje klausti tur: „Kur pasliekt Jordano Wando?“ Ant to taip atsakoma: Didyis Saulelēs Kaitinimas padaro, kad wisas Wando, kiel to ibėga, pradēm wel ir išgaroja, o taipo partwystancziam wis iš Naujo Wietōs padaro. — Tai yra Sodomō bey Gomorrōs buwusioji Szlowē, tai yra regimasis Ludininkas amžindōs Tiefōs: „Griekas yra žmoniū Prapultis!“

(Dar ne wiskas.)

Wisofia Zinia.

— Mūsų Wiešpats Ciecorius yra Pono Jirš Bismarkio Meilhyjimą dėl Darbū Palengwinimo, apie kuri anday kalbėjom, jau išpildēs. Tasai dabar jau yra iš sawo Ministerprezidento Wietōs pa-

leistas, ant kuriuos jis už vislab tai atsiliepti turėjo, kas visoj Ministerijoj nusidave, ką wiens arba kits musų Bonū Ministeriū daręs arba ne daręs buwo. Tai Bismarkui buwo per sunku, o todėl jis dabar tikt wien swetimųjų Karalystės Dalykū Ministeriū t'iera pasilikęs, pagal kuri Urėdą jis tur Pasuntiniūs pas fitas Wiešpatystės išiušti, tūsius pamokindams, ką jie ten tur istaisyti ir ant ko sawo Proce statyti. Lyg taipojau jis ir tur kitū Wiešpatystėsiū Pasuntiniūs priimti ir su jeis kas Reikals sušnekėti. Tai po Bismarkis pasiliekt Prusū Karalystės Bedėju tarp kitū Zemjū bey Wiešpatystėsiū ant Zemės Apkritumo. Ale už tai, kas wieno arba fito prusiskųjų Ministeriū Darbas yra, kaip antay, kaip reikiant Kreizū Dawadą padaryti, kaip Sziuilū, Baznyciū, Kupczytės, Policieis, Giriktū Dawadus itaisyti, jis toliaus Nieko ne priwalo ney rupintis ney procemotis. Bet kadangi tikt Kartais ir tokiū Dalykū randas, kuriūse wisi Bonai Ministeriei tur suseiti ir wisa karaliskoji Ministerija susirodyti, tay tikt dar reikia ir Ministerprezidento, kurs tokiūse Dalykūse tur Dawadą westi. Todėliey Wiešpatis Cicorius yra taip dawadyjęs, kad wis Ministeriū seniausias tur fitą Dawadą westi arba kiek ant to Reikalo Ministerprezidentu buti; o tas dabar yra Krygs-Ministeris Grows von Roon, kurs tacziau i kitū Ministeriū Dalykūs lyg taipojau ne priwalo fiktis. Sziotoku Budu yra prusiskoji Ministerija, kaip wodos, ifižiol buwusiję Wienybę ir Susiglaudimą pametus, arba fitaip sakant: fita Wienybę, kūrę ifižiol Bismarkis sulaiske dabar tikt wienat prie Wiešpaties Karaliaus te randas. Tacziau kas ant wisos Wokietijos Dalykū pareitis, tay Bismarkis pasiliekt kaip ifižiol wienatijis Ministeris arba Reichskantleris, per kuri Wiešpatis Cicorius wisą Cicorystę waldo. Bet tame Dalys Bismarkis dar fitą Ministeri ant Bagalbos tur, tas yra Pons Delbrūk. Ale tasai tikt wien ant to pawadintas, Pono Bismarkio Walę ir Wisli išwesti.

— Elfasiskis Miestas Obersults buwo Kare tarp Francuzū bey musų apkaltintas, buk tasai Franktyrierams Priestowos dawęs, idant jie Musiskius Zalnierius iš Bagalū apnikti gal'tu, ir kad per fitą Priestową daug Musiskių Gwasti prapulde. Del to ans Miestas tape astriey pakorawotas. Jis turėjo tūczies 15 Tuffancziū Frankū Kuntribucijono užmokėti. Ale dabar ans Miestas prie musų Wiešpaties Cicoriaus maldawos pasigozdams, kad jisai aną Korawonę su Metaisybe užmokėti turėjęs, kadangi ano Miesto žmones Franktyrierams nieku Budu prieš Wokietijos Kareiwjus ant Bagalbos ne pareję, ir praše, kad jiems

tie Biningai wël atdūti taptu. Cicorius dawe fitą Dalyką dabar nūgruncziy išjėfoti. Dgi ezion išfiro, kad anie Miesczionys iš Tiesos wisay ne kalti esą, beje kad jie dar atpencz suronytūsius ir sergancziūsius Prusū Zalnierius hēpę ir kawoję. Todėl Cicorius valiepe, kad anam Miestui jo Kuntribucijons tūjau wël atmoketas taptu. O tasai sawo Biningus dabar jau ir wël yra atgawęs.

— Ant Bagalbos per Stadingaji Twang i Bagus parejusijū Baguriskū žmoniū yra musų Pons Kirštas Bismarkis Tuffanti Doreliū padowanojęs.

— Iš Francuzijos Daugumas ten ištraukusijū Darbininkū Elfasiskū bey Rotingiskū wël Namon pargryšt. Jie godzias, kad ten Nieks už jūs ne rupinēs ir jie tenay powisam kaip prastoti n'imanę ney ką weikti. Pirm jiems iš Tėwiskes ištraukus, tay Francuzai per sawo Ceitungas labay gražiej mofeję žadėti ir wilioti sakydami, kad jie esą „prastotiejie Waitai tōs pacziōs Motynōs, tai esti Francuzijos, kurius Motyna nieku Budu ne prastofenti.“ Ale jiems ten nukeliawus, tay fita Motyna jū beweit buwo atgrifusi.

— Prieteliei atsimis, kaip Viundunēs Mieste Darbininkai, degancziū Garū Fabrikese dirbantiejie, buwo štreikiūti pradėję, ir kad ans bais didysis Miestas beweit buwo i didelę Tamšybę be pareings. Tacziau fitas Sztreikiawimas n'ilgay truko ir dabar ten wisas wël randas tikrame Dawade. Bet daug anū štreikiawusijū Darbininkū už sawo Prašmatystę i Brową ir i Korawonę parėjo už tai, kad jie sawo Kuntraktus laužę, o ir kitus Darbininkus ant Sztreikiawimo per Newalę priwertę.

— Wiens aukštay mokitas ir Misinczius Ponas yra ant tōs Wisliēs parejęs, kad Naktimis Kartais pasirodancziōji Sziaurēs Szwieša nieko fito n'esanti kaip tikt Gaisras arba Uspindėjimas, kursai iš to pasidaręs, kad Saule iš wo žeme, kur ji Naktyje randas, ant bais didziūjū Plynedziū Zemēs Sziaurgalyje esancziū, šwieczia ir Szwiesōs Stulpai nū ledo atšokdami i Padanges hauja.

Preke Karaliauczuje 28. Dezemberi.

Ant Turgaus Jamū mentay pareit. Kwicziei 90—98 Sgr. Rugiei 52—59 Sgr. Mieziei, dib., 44—48 Sgr. Mieziei, maj., 40—44 Sgr. Awijos 28—30 Sgr. Žirniei, rain., 60—65 Sgr. Žirniei, balt., 54—56 Sgr. Roputes 23—25 Sgr. Szienis 28—30 Sgr. Entres. Sziaudai 22½—25 Sgr. Entn. Swiestas 11—14 Sgr. už Swarg. Kiausiei 7½—9 Sgr. Mandelis.

Verantwortlicher Redakteur: Professor Fr. Kr.
in Königsberg.

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos
CENTRINĖ BIBLIOTEKA

Druck von Emil Kautenberg
in Königsberg.

P. 250/1872